

Školení zhotovitelů

Marcela Štrinclová
gestorka předpisu SŽ D1 ČÁST PRVNÍ

Praha 3. prosince listopadu 2024



Všeobecná ustanovení

Všeobecná ustanovení

- **SŽ D1 ČÁST PRVNÍ**

Dopravní a návěstní předpis pro tratě nevybavené evropským vlakovým zabezpečovačem

- účinný od 1. července 2022

ve znění opravy č. 1 a změny č. 1 od 1. července 2024

- závaznost:

Právnícké a fyzické osoby, které na základě smluvního vztahu vykonávají pro Správu železnic práce nebo jinou činnost důsledkem, které dochází k ovlivňování provozování dráhy nebo k ovlivňování provozování drážní dopravy, a tímto smluvním vztahem jsou k tomu vázány.

Všeobecná ustanovení

Šedé podbarvení modrého textu Čl. XXX znázorňuje hypertextový odkaz na příslušný článek.

Návrat zpět na stránku, kde byl odkaz:



stlačit levý Alt a zároveň levou šipku.

Všeobecná ustanovení

- Ve smyslu předpisů pro provozování dráhy Správy železnic je nutné jednat podle nejlepšího vědomí a svědomí i v těch případech, které v nich nejsou výslovně u vedeny, a to tak, aby byla vždy zaručena bezpečnost provozování dráhy a drážní dopravy.
- **Základní dopravní dokumentace** (dále jen „ZDD“) je souhrnný název pro:
 - staniční řády,
 - obsluhovací řády,
 - prováděcí nařízení,
 - přípojové provozní řády,
 - provozní řády vleček,včetně jejich příloh.

Všeobecná ustanovení

- Dopravny s kolejovým rozvětvením:
 - železniční stanice,
 - výhybna,
 - odbočka,
 - dopravna D3 (trať D3),
 - dopravna RB (trať RB).

Všeobecná ustanovení

- Dopravny bez kolejového rozvětvení:
 - dopravna D3 (trať D3),
 - dopravna RB (trať RB),
 - hláska,
 - hradlo,
 - oddílové návěstidlo automatického bloku,
 - oddílové návěstidlo automatického hradla,
 - dopravna Portál.

Všeobecná ustanovení

- **Širá trať** je úsek trati, ohraničený na každé straně buď:
 - a) stanicí. Hranicí mezi širou tratí a stanicí je vjezdové návěstidlo; u traťové koleje bez vjezdového návěstidla je to úroveň vjezdového návěstidla u správné koleje, nebo
 - b) výhybnou. Hranicí mezi širou tratí a výhybnou je vjezdové návěstidlo; u traťové koleje bez vjezdového návěstidla je to úroveň vjezdového návěstidla u správné koleje, nebo
 - c) dopravnou D3 nebo dopravnou RB. Hranicí mezi širou tratí a dopravnou D3 nebo dopravnou RB je lichoběžníková tabulka, nebo
 - d) koncem dráhy. Zakončením tratě např. na zastávce, na nákladišti (viz „Příloha A.1.2“ předpisu SŽ D1 ČÁST PRVNÍ).

Všeobecná ustanovení

- **Zaměstnanec řízení provozu** je společný název pro všechny zaměstnance, kteří se jakýmkoliv způsobem podílejí na organizování drážní dopravy:
 - a) výpravčí, traťový dispečer,
 - b) dirigující dispečer, (trať D3),
 - c) dispečer RB (trať RB),
 - d) výhybkář, strážník oddílu apod.



Výluky

Výluky – všeobecně

- **Předpokládaná výluka je výluka**, která je zahrnuta v „Přehledu povolených výluk na týden XY“ a pro kterou je vydán VR podle předpisu D7/2.
- **Nepředpokládaná výluka** je výluka, která nesplňuje podmínky pro předpokládanou výluku a může se konat pouze za účelem odstranění nevyhovujícího stavu zařízení dopravní cesty, který omezuje nebo ohrožuje provozování dráhy nebo může ohrozit bezpečnost osob.
Nepředpokládanou výluku může výpravčí zahájit pouze na základě požadavku OZOV.

Výluky – všeobecně

- Pro činnosti související se zajištěním realizace výluky se ustanovují zaměstnanci do těchto funkcí:
 - a) odpovědný zástupce objednavatele výluky (OZOV);
 - b) zaměstnanec pro řízení sledu (ZPŘS);
 - c) vedoucí výlukových prací (VVP);
 - d) organizační zástupce zhotovitele (OZZ).
- Pro každou výlukou je určen vždy pouze jeden OZOV a maximálně dva ZPŘS. Počet VVP, popř. OZZ předpis SŽ D1 ČÁST PRVNÍ nestanovuje.

Výluky – všeobecně

- Při výlukách menšího rozsahu může OZOV vykonávat i funkci VVP a ZPŘS, pokud splňuje podmínky odborné způsobilosti výkonu těchto funkcí.
- Strojvedoucí hnacího vozidla (včetně speciálního hnacího vozidla), který vykonává činnosti strojvedoucího na vyloučené koleji, nemůže vykonávat zároveň i funkci OZOV, ZPŘS anebo VVP, byť by byl k výkonu těchto funkcí odborně způsobilý.

Výluky – všeobecně

- VVP musí být ustanoven pro zajištění komunikace se zaměstnancem řízení provozu v případech, kdy je nutno provádět, resp. sjednat obsluhu zabezpečovacího zařízení ve vyloučené koleji a není ustanoven ZPŘS.
Je-li ustanoven ZPŘS, sjednání obsluhy zabezpečovacího zařízení na základě požadavku VVP zajišťuje ZPŘS. Pro komunikaci s výpravčím může být stanoven pouze jeden VVP, popř. OZZ.

Povinnost OZOV před zahájením výluky, během výluky a při ukončování výluky

- OZOV mimo jiné při výlukové činnosti provádí tato oznámení:
 - a) připravenost a požadavek k zahájení výluky včetně nahlášení kontaktu na OZOV, ZPŘS (je-li ustanoven), příp. VVP;
 - b) změny v rozsahu předpokládané výluky.
Se změnou rozsahu předpokládané výluky musí OZOV seznámení všechny zaměstnance, kteří se přímo podílejí na realizaci výluky „Protokolem o výluce“. Seznámení je možné zajistit prostřednictvím zaměstnanců ve funkci ZPŘS, VVP nebo OZZ;
 - c) změny OZOV, ZPŘS příp. VVP, včetně kontaktu. Způsob oznámení změny OZOV je stanoven předpisem D7/2;
 - d) volnost kolejí a provozuschopnost výlukou dotčených zařízení dopravní cesty při ukončování výluky, upozornění na nutnost zavedení případných omezení provozování dráhy (např. pomalé jízdy, upozornění na odstranění/aktivování zařízení dopravní cesty) po ukončení výluky, včetně termínu jeho platnosti.

Výluky – všeobecně

- Zaměstnanec obsluhující ZZ, uvedený v ZDD, smí obsluhovat ZZ ve vyloučené koleji (přestavovat výhybky a výkolejky, provádět obsluhu PZZ apod.) pouze na základě žádosti ZPŘS, nebo VVP, pokud ZPŘS není ustanoven.

Výhybky a výkolejky, které svojí závislostí zasahují současně do provozované i vyloučené koleje (např. odvrtné výhybky nebo výkolejky), mohou být přestavovány pouze po vzájemné dohodě mezi zaměstnancem obsluhujícím ZZ a ZPŘS, nebo VVP, pokud ZPŘS není ustanoven.

Výluky – všeobecně

- ZPŘS a VVP, popř. OZZ musí stanovit ve vztahu k aktuálnímu harmonogramu prací obvody pro pohyb jednotlivých vozidel na vyloučené koleji v obvodu stanoveném pro ZPŘS, tak aby byla při pohybu vozidel na vyloučené koleji dodržena ustanovení předpisu SŽ D1 ČÁST PRVNÍ.
- ZPŘS organizuje v jemu stanoveném obvodu jízdy jednotlivých posunových dílů na vyloučené koleji (včetně pohybu vozidel na pracovním místě) podle podmínek stanovených VVP, popř. OZZ a odpovídá za zajištění bezpečnosti při jízdách PMD, posunových dílů na vyloučenou kolej, po vyloučené koleji a z vyloučené koleje.
- Je-li ustanoveno více ZPŘS, musí OZOV stanovit hranice obvodů ZPŘS určené pro pohyb vozidel na vyloučených kolejích (vyloučené koleji) na základě požadavků VVP a ZPŘS, popř. OZZ, tak aby byl pohyb vozidel účelný a bezpečný. Vymezení obvodů ZPŘS si vzájemně prokazatelně odsouhlasí OZOV a ZPŘS (např. v „Protokolu o výluce“). Tyto obvody se nesmí překrývat.

Připravenost k zahájení výluky

- Připravenost k zahájení výluky oznamuje OZOV.
- Oznámení o připravenosti k zahájení výluky musí obsahovat:
 - a) číslo VR (včetně etapy), podle kterého může být výluka zahájena;
 - b) jméno a příjmení OZOV (včetně kontaktu), ZPŘS (je-li ustanoven včetně kontaktu) a příp. VVP;
 - c) podpis OZOV, je-li oznámení prováděno zápisem do telefonního zápisníku.

Povolení k zahájení výlukových prací

— Povolení k zahájení výlukových prací dává:

- a) u kolejových výluk (tzn. koleje, výhybky) – výpravčí (traťový dispečer, dirigující dispečer, dispečer RB) OZOV. Povolení k zahájení výlukových prací musí OZOV oznámit VVP (popř. OZZ);
- b) u výluk zabezpečovacího zařízení (tzn. staničního, traťového, přejezdového apod.) – výpravčí (traťový dispečer, dirigující dispečer, dispečer RB) OZOV. Povolení k zahájení výlukových prací musí OZOV oznámit VVP (popř. OZZ);
- c) u napěťové výluky (tzn. výluka trakčního vedení) zaměstnanec OSPD zajišťující předání „Příkazu B“ a „Záznamu o poučení“. Povolení k zahájení výlukových prací musí tento zaměstnanec oznámit OZOV a VVP (popř. OZZ);
- d) u výluk sdělovacího zařízení – výpravčí (traťový dispečer, dirigující dispečer, dispečer RB) OZOV. Povolení k zahájení výlukových prací musí OZOV oznámit VVP (popř. OZZ);
- e) u výluk traťové části ETCS – dispečer ETCS na CDP u lokálních výluk a u celosíťových výluk ústřední dispečer (výpravčí RDP) OZOV. Povolení k zahájení výlukových prací musí OZOV oznámit VVP (popř. OZZ).

Povolení k zahájení výlukových prací

- **Bez souhlasu zaměstnance, který povoluje zahájení výlukových prací být s výlukovými pracemi započato.**

Ukončení výlukových prací

- VVP musí ukončení výlukových prací ohlásit:
 - a) u kolejových výluk, výluk zabezpečovacího zařízení a sdělovacího zařízení OZOV prokazatelně v „Protokolu o výluce“;
 - b) u napěťových výluk zaměstnanci OSPD (např. odpovědný zástupce SEE) a OZOV prokazatelně v „Protokolu o výluce“;
 - c) u výluk traťové část ETCS dispečerovi ETCS (popř. výpravčímu RDP nebo ústřednímu dispečerovi; viz zahájení výlukových prací) a OZOV prokazatelně v „Protokolu o výluce“.

- VVP ohlašuje, že:
 - a) výlukové práce byly ukončeny;
 - b) výlukou dotčené zařízení dopravní cesty je provozuschopné, včetně případných omezení provozování dráhy a drážní dopravy;

Přejezdy

- Dojde-li v průběhu výluky k poškození nebo odstranění značky „Výstražný kříž pro železniční přejezd“ na přejezdu, musí VVP ve spolupráci se ZPŘS zajistit, do doby zajištění zpravení strojvedoucích o jízdě se zvýšenou opatrností přes dotčený přejezd, střežení dotčeného přejezdu a musí neprodleně informovat výpravčího a OZOV.



Změny stavebně technických parametrů dráhy

Změny stavebně technických parametrů dráhy

- Dochází-li při výlukové činnosti ke změně způsobu organizování a řízení dráhy a drážní dopravy případně i k odstranění součástí zařízení dopravní cesty (nebo aktivování nových součástí zařízení dopravní cesty), může být výluka ukončena pouze tehdy, je-li tato skutečnost zpracována do ZDD.
- Předpokládané změny stavebně technických parametrů dráhy, které mají přímý vliv na bezpečnost a plynulost drážní dopravy, nejméně 21 dní před dnem jejich účinnosti (účinnost změny uvedené v TTP a ZDD).
- Přednosta PO odpovídá za aktuálnost ZDD a za skutečnost, že dotčení zaměstnanci řízení provozu budou se změnami ZDD seznámeni (příp. přezkoušení z obsluhy ZZ) v souladu s z předpisu SŽ D1 ČÁST PRVNÍ.

Nebyl-li výpravčí seznámen se změnami ZDD (příp. přezkoušen z obsluhy ZZ), výluku neukončí a ihned upozorní na tuto skutečnost přednostu PO (popř. nehodovou pohotovost PO). Dále postupuje na základě pokynů přednosta PO (popř. nehodové pohotovosti PO), se kterými seznámí provozního dispečera.



Dotazy

Dotazy

- Výluky ETCS po dobu výluk kolejí. Jak to bude probíhat, podle čeho budou jezdit vlaky? Znamená to automaticky 60 km/h po sousední nevyhloučené traťové koleji? Při výluce ETCS budeme moct jezdit se stroji/vlaky bez ETCS?

Dotazy

— Světelný výstražný terč

- (11) Zajištění bezpečnosti pracovního místa je možné následujícími způsoby:
- na základě signalizace TWS typu ATWS nebo SCWS,
 - na základě informací o plánované jízdě vozidel přes pracovní místo od dopravního zaměstnance,
 - na základě signalizace TWS typu LOWS,
 - na základě informací od bezpečnostní hlídky (včetně předsunuté bezpečnostní hlídky) o jízdě vozidel prostřednictvím telekomunikačního zařízení nebo osobně,
 - na základě smyslů vedoucího prací (vizuálně).

Dotazy

- Výluka nezačne bez OZOV.
- Co když se sesune pažení, dojde k rozpadu GPK, kolej se stane nesjízdnou? Komu VVP zavolá? OZZ, ten OZOV, ten výpravčímu? Anebo může volat přímo výpravčímu? Výpravčí ale neví, kdo je VVP, zná jenom OZZ a OZOV. Kolej nevyloučí, ale na základě telefonátu tam nepustí vlak?

Dotazy

— Seznámení se ZDD.

— Znění v připravovaném před

- (8) Fyzické a právnické osoby [viz **čl. 2**, odst. (2), písm. c) tohoto předpisu], jejichž zaměstnanci na základě smluvního vztahu vykonávají pro Správu železnic práce nebo jinou činnost, při, které dochází k ovlivňování provozování dráhy nebo k ovlivňování provozování drážní dopravy, jsou povinny zajistit znalost místních a traťových poměrů těmto zaměstnancům. Znalost místních a traťových poměrů může být zajištěna prostřednictvím vedoucího zaměstnance OS (přednosta příslušného PO) na základě prokazatelné žádosti (např. e-mailem).

Vedoucí zaměstnanec OS na základě této žádosti stanoví:

- a) zaměstnance OS, který seznámení provede,
- b) obsah seznámení s místními a traťovými poměry,
- c) způsob evidence provedeného seznámení.

Proškolení zaměstnanci potvrdí znalost místních a traťových poměrů svým podpisem v dokumentu určeném vedoucím zaměstnancem OS.

Děkuji za pozornost

Školení zhotovitelů

Marcela Štrinclová
gestorka předpisu SŽ D1 ČÁST PRVNÍ

strinclova@spravazeleznic.cz